

แนวทางการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจ

โอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้

Guidelines for the Export of Fabrics and Apparel Products of the Business OTOP 5 Stars in the Southern Border Provinces

ลาวัณย์ พงษ์สุวรรณศิริ,

อุษณีย์ พรหมศรียา และ สุลายา กุวิง

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Lawan Pongsuwansiri,

Usanee Phromsriya and Sulaiya Kuwing

Yala Rajabhat University, Thailand.

Corresponding Author, Email: lawan.t@yru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ 2. เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการซึ่งเจ้าของธุรกิจหรือหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดชายแดนใต้ ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว ปีคัสดรล่าสุด คือปีคัสดร 2562 หรือผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ด้านการส่งออก รวมจาก 3 จังหวัด เป็น 12 ราย ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า มีการประยุกต์ความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับความทันสมัย โดยมีการทำบัญชีเป็นลักษณะการลงรายการการเงินอย่างง่าย เพื่อรูปแบบผลิตภัณฑ์มีการจำหน่ายตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง รวมถึงการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญและความเชี่ยวชาญ

2. แนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว โดยอาจจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจแบบเครือข่าย หรือสหกรณ์ โดยมีการแต่งตั้งให้มีผู้นำกลุ่มย่อยเป็นคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงาน และการคัดเลือกประธานกลุ่มธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ที่ประสบความสำเร็จแล้วมาเป็นพี่เลี้ยง เป็นพี่เลี้ยงโอท็อป คอยชี้แนะแนวทางในการบริหารกลุ่มและกระบวนการส่งออกจะเป็นการทำงานที่มีแบบแผนบูรณาการให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจโอท็อป และสร้างความเติบโตทางธุรกิจแบบยั่งยืนได้

* วันที่รับบทความ: 21 สิงหาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 24 กันยายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 25 กันยายน 2564

Received: August 21, 2021; Revised: September 24, 2021; Accepted: September 25, 2021

รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก และส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีคนกลางหรือตัวแทนทางการค้าที่มีความชำนาญในด้านกระบวนการส่งออก และรู้จักกลุ่มลูกค้าในต่างประเทศเป็นอย่างดี ให้ดำเนินการส่งออกแทน

แนวทางพัฒนาในการส่งออกผลิตภัณฑ์สามารถดำเนินการได้ใน 3 ด้านสำคัญ คือ (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการ โดยอาจจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับผลิตภัณฑ์สู่การได้รับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบและลวดลายให้มีความเหมาะสมกับตลาดแต่ละแห่ง (3) ส่งเสริมและสนับสนุนช่องทางการซื้อขายผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ E-Commerce เพื่อให้มีประสิทธิภาพด้านต้นทุนที่เหมาะสม แนวทางการดำเนินการดังกล่าวนี้ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐทั้งในพื้นที่ และในระดับประเทศ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ

คำสำคัญ : การส่งออกผลิตภัณฑ์; ผลิตภัณฑ์โอท็อปประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย; จังหวัดชายแดนใต้

Abstracts

The objectives of this research article are: 1. to study the business operating conditions of cloth and apparel product operators of the 5-star OTOP business in the southern border provinces; and attire of the 5-star OTOP business in the southern border provinces This is a qualitative research. Key informants include entrepreneurs whose business owners or heads involved in the operation of 5 star OTOP businesses, fabrics and apparel products. southern border provinces that has been selected for the best in one district One product with a 5-star rating, the latest selection year is the year of selection 2019, or entrepreneurs who have experience in exporting from 3 provinces to 12 cases.

1. Conditions of business operations of operators of cloth and apparel products of the 5-star OTOP business in the southern border provinces found that local wisdom was applied combined with modernity. The accounting is a simple financial transaction. For the product form, it is sold according to the order that the customer ordered. including the division of labor according to their expertise and expertise

2. Guidelines to increase the export potential of cloth and apparel products of the 5-star OTOP business in the southern border provinces found that there was a promotion and support for the integration of the 5-star OTOP business by possibly establishing a group of enterprises as network or cooperatives, with subgroup leaders being appointed as committees to jointly formulate operational plans and the selection of a successful 5-star OTOP business group as a consultant Be an OTOP mentor To guide the group management and export process will be working with an integrated model to strengthen the OTOP business group. and create sustainable business growth including promoting and supporting the upgrading of products for export and promote and support the development of distribution channels by having an intermediary or trade representative who has expertise in the export process and know the customer groups in foreign countries very well Instead, proceed with exporting.

Development guidelines for product exports can be implemented in 3 important areas: (1) promoting and supporting the integration of entrepreneurs; which may be established as a group of enterprises or cooperatives (2) to promote and support the upgrade of products to be

certified Community products (UTC), as well as specifying patterns and patterns that are suitable for each market Guidelines for doing this Should be supported by government agencies in the area and at the national level To create the competitiveness of entrepreneurs

Keywords: Product Export; OTOP Products in the Category of Fabrics and Apparel; Southern Border Provinces

บทนำ

One Tambon One Product (OTOP) หรือที่รู้จักกันในชื่อหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นโครงการที่มุ่งหวังให้คนในชุมชน ได้นำภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ จำหน่ายสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชน มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน โดยนโยบายรัฐบาลได้จัดกลไกและวางแผนว่าโครงการนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน อีกทั้งสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้ชุมชนจัดสรรทรัพยากรท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้จากตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ นำมาซึ่งเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากหมู่บ้านหรือตำบล โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่นสามารถสร้างสรรค์ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นเป็นหลัก และพัฒนาผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาด พัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการผลิตให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและความต้องการของตลาดสากล โดยยึดหลักการพื้นฐาน คือ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล 2) พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ และ 3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป้าหมายสูงสุดที่จะเกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และนำไปสู่เป้าหมาย ของการกินดี อยู่ดี คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน แสวงหารากฐานที่สำคัญของประเทศ และยังเป็นการสืบสานวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนรุ่นหลังและวางรากฐานที่สำคัญของประเทศและสังคมไทย (Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2020 : Online)

กลไกการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ถูกขับเคลื่อนจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ 2544 จนถึงปัจจุบัน มีการพัฒนาการตั้งแต่การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การคัดสรร OTOP โดเด่น พัฒนาผลิตภัณฑ์โดยเครือข่ายองค์ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ การพัฒนาเครือข่าย OTOP การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการตลาด อีกทั้งนโยบายรัฐบาลมีการเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการขับเคลื่อน OTOP กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน บูรณาการร่วมแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเห็นได้ว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับโครงการ OTOP ซึ่งปัจจุบัน

หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบและขับเคลื่อนนโยบาย คือกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งได้รับการมอบหมายจาก คณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (กอ. นตผ.) เพื่อดำเนินการพัฒนาคูณภาพและ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ในปีพ.ศ. 2549 มีการคัดสรรแบ่งประเภทผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) อาหาร 2) เครื่องดื่ม 3) ผ้า เครื่องแต่งกาย 4) ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก 5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร มีการกำหนด คูณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจัดระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 ดาว หมายถึง มีคุณภาพต่ำ ระดับ 2 ดาว หมายถึง คุณภาพต่ำ แต่สามารถพัฒนาได้ ระดับ 3 ดาว คือคุณภาพปานกลาง สามารถพัฒนาสู่การส่งออกได้ ระดับ 4 ดาว คือ มีศักยภาพ สามารถพัฒนาสู่สากล ได้ และระดับ 5 ดาว คือ มีคุณภาพสูง สามารถส่งออกได้ โดยปี พ.ศ. 2562 ผลิตภัณฑ์โอท็อปที่ได้รับการคัด สรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์มีจำนวนทั้งสิ้น 19,560 ผลิตภัณฑ์ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า เครื่องแต่งกาย 7,135 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับ 5 ดาว จำนวน 1,643 และ ในปี พ.ศ. 2562 มูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์โอท็อปทั้งในและต่างประเทศมีมูลค่าสูงถึงประมาณ 2.7 แสนล้านบาท (Bangkok Business, 2020 : Online)

สำหรับประเทศไทยมีขนาดตลาดเครื่องแต่งกายมุสลิมในอาเซียนเป็นสัดส่วนเพียงประมาณ 3% หรือ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 390 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1.24 หมื่นล้านบาทต่อปี ด้วยประชากรมุสลิมที่คาดว่าจะ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลกถึง ปีละ 1.5% ประกอบกับความต้อง การเสื้อผ้า แฟชั่นมุสลิมในแถบอาเซียนที่มี ความต้องการสูงขึ้น ทุกๆ ปี ดังนั้นอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายมุสลิม จึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการ เติบโต (Department of International Trade Promotion, 2016 : Online) ซึ่งมูลค่าการส่งออกสินค้า กลุ่มเครื่องแต่งกายของไทยในเดือน ม.ค.-ส.ค. 2562 มีมูลค่ารวมถึง 1,715.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 จากปี พ.ศ. 2561 (Government Savings Bank Research Center, 2019 : Online)

จังหวัดภาคใต้ชายแดน ปีพ.ศ. 2562 การคัดสรรผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ที่ได้รับการคัด สรรระดับ 5 ดาว จำนวนแยกรายจังหวัด คือ ยะลา จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์ ปัตตานี จำนวน 11 ผลิตภัณฑ์ และ นราธิวาส จำนวน 9 ผลิตภัณฑ์ (Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2020 : Online) ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า และเครื่องแต่งกายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีการออกแบบโดย มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ทรงไว้ซึ่งความหลากหลายของพหุวัฒนธรรม ไทย จีน อิสลาม ซึ่งการเพิ่มมูลค่า ให้กับผลิตภัณฑ์ และตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในต่างประเทศ ตลอดจนสามารถเข้าสู่ตลาด ต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีการส่งออกอย่างยั่งยืนในสภาพ การแข่งขันที่สูงในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อการส่งออก ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อเป็นข้อมูลและ แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัด ชายแดนใต้ เพื่อการส่งออก อันจะส่งผลต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ที่มั่นคง และยกระดับพัฒนาผลิตภัณฑ์

ไปสู่การแข่งขันระดับสากล พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น สู่วามมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพราะการส่งออกมีศักยภาพสูงที่สามารถรองรับแรงงานส่วนเกินจากภาคเกษตร รวมถึงแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์โอท็อป ให้สามารถขายได้ทั้งในประเทศและส่งออกในตลาดต่างประเทศ อันจะส่งผลต่อรายได้ของผู้ผลิตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป รวมถึงการส่งเสริมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นชายแดนใต้สืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารและแนวคิดทฤษฎี

การศึกษาในครั้งนี้มีการนำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาใช้ ประกอบการศึกษา โดยมีรายละเอียดการนำเสนอแบ่งเป็น 4 ประเด็นดังนี้ 1.แนวคิดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 2. แนวคิดด้านการดำเนินงานธุรกิจ 3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจเพื่อการส่งออก และ 4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร (SWOT Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการซึ่งเจ้าของธุรกิจหรือหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปีคัศสรล่าสุด คือ ปีคัศสร 2562 (เป็นการคัดสรรของปี 2562 ซึ่งเป็นการคัดสรรของปีล่าสุด เนื่องจากการคัดสรรจะจัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 ปี) จาก 3 จังหวัด คือจังหวัดยะลาจำนวน 8 ราย ปัตตานีจำนวน 9 ราย และนราธิวาสจำนวน 7 ราย รวม 24 ราย (ซึ่งรายที่มีหลายผลิตภัณฑ์คัดสรรนับเป็นการสัมภาษณ์ 1 ราย)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการซึ่งเจ้าของธุรกิจหรือหัวหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดชายแดนใต้ ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว ปีคัศสรล่าสุด คือปีคัศสร 2562 หรือผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ด้านการส่งออก โดยผู้วิจัยศึกษาฐานข้อมูลของการประกาศผลการดำเนินงานคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปีพ.ศ. 2562 จากเว็บไซต์ทางการของสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งฐานข้อมูลการประกาศผลจะมีรายชื่อ ที่อยู่ และข้อมูลการติดต่อ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์โดยกำหนดเป็นร้อยละของประชากร (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) รวมทั้งสิ้น 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมด แต่เพื่อป้องกันความผิดพลาด ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้าที่เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน หรือมีศักยภาพในการส่งออกจากจังหวัดละ 4 ราย รวมจาก 3 จังหวัด เป็น 12 ราย ดังตารางที่ 3.2 โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นเจ้าของหรือหัวหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานของธุรกิจ โอท็อป 5 ดาว ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดชายแดนใต้ คือ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส
2. มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการส่งออกโดยตรง
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

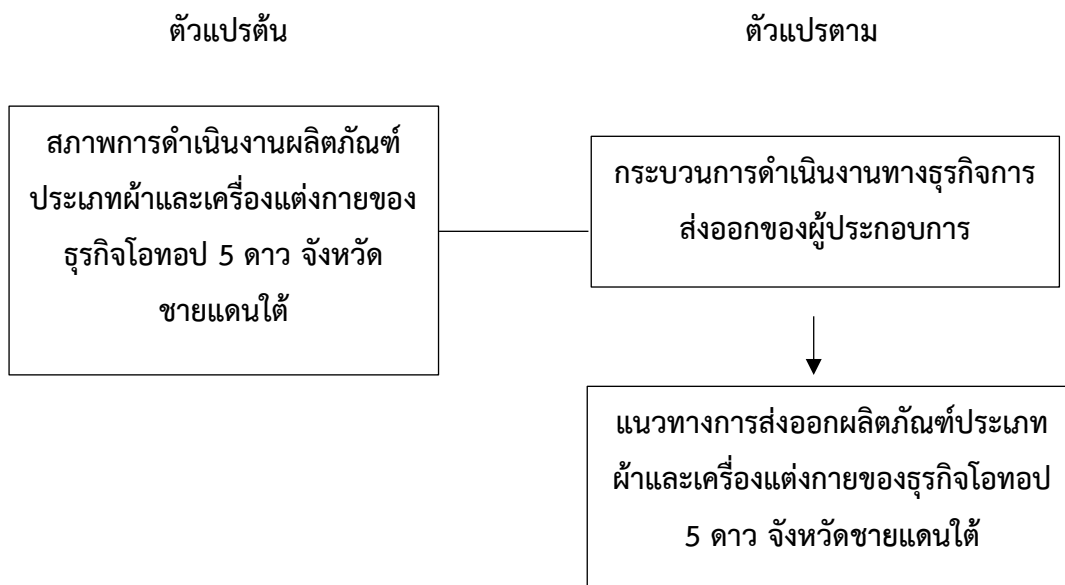
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึกที่กำหนด code รหัสข้อมูลแทนชื่อ-นามสกุลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยหลังจากที่ได้จัดทำแบบสอบถามเจาะลึกแล้วเสร็จในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบโครงสร้างของแบบสอบถาม (Construct Validity) และความถูกต้องเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Wording) ความชัดเจน (Clearing) ของคำถาม

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มเป้าหมายวิจัยแต่ละราย โดยแบ่งเป็น จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จังหวัดละ 4 ราย รวม 12 ราย กระบวนการสัมภาษณ์จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญรายละ 1 ชั่วโมงต่อครั้ง และรายละ 1 ครั้ง และจะสิ้นสุดเมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ซึ่งจะมีการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอสัมภาษณ์ล่วงหน้า วัน/เวลาเป็นไปตามที่ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญมีความสะดวกในการให้สัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดของสภาพการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการศึกษาตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินงาน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการเงินและบัญชี ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านบุคลากร และด้านการส่งออก ดังนี้

1.1 ด้านการผลิต ผู้ประกอบการของทุกกลุ่มจะเน้นวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ท้องถิ่นใกล้เคียง ด้วยเหตุผลที่หาได้ง่ายและเป็นการช่วยลดต้นทุนในการผลิต อีกทั้งผู้ประกอบการเล็งเห็นถึงการเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบในท้องถิ่น รูปแบบการผลิตสินค้าจะมีการออกแบบที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ โดยมีการประยุกต์ความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับความทันสมัย

1.2 ด้านการเงินและบัญชี ผู้ประกอบการทุกกลุ่มเห็นว่าทุนในการประกอบการดำเนินธุรกิจมีความสำคัญอย่างมาก และทุกกลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบการของตนเอง อีกทั้งประธานกลุ่มจะใช้เงินทุนของตนเองในการลงทุนและบริหารเงินทุนหมุนเวียน ส่วนทางภาครัฐนั้นได้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องเงินทุน

ด้วยการให้กลุ่มทำเรื่องกู้เงินกับทางสถาบันการเงินในระบบของรัฐ และกลุ่มมีการทำบัญชีเป็นลักษณะการลงรายการการเงินอย่างง่าย

1.3 ด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจะมีหน้าร้านซึ่งเป็นแหล่งผลิตสินค้าของกลุ่มเองซึ่งถือเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายหลักของกลุ่ม รูปแบบผลิตภัณฑ์มีการจำหน่ายตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง

1.4 ด้านการบริหารจัดการองค์การ แต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการกลุ่ม ที่มีลักษณะคล้ายกัน คือแต่ละกลุ่มมีการกระจายงาน และหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญและความเชี่ยวชาญ

1.5 ด้านบุคลากร แต่ละกลุ่มจะมีแรงงานหลักเป็นแรงงานในพื้นที่ และมาจากพื้นที่ใกล้เคียง สวัสดิการมีความแตกต่างกันไปบ้างตามแต่ผลประกอบการของกลุ่ม

1.6 ด้านการส่งออก แต่ละกลุ่มมีวิธีการดำเนินงานของกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือการมีคนกลางทางการค้า หรือตัวแทนจำหน่ายในต่างประเทศ

2. ปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้

2.1 ปัญหาและอุปสรรคด้านการผลิต กลุ่มผู้ประกอบการจะหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเองซึ่งวัตถุดิบจะเป็นวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น และเป็นวัตถุดิบตามฤดูกาล ซึ่งบางครั้งก็มีข้อจำกัดในเรื่องปริมาณที่ไม่เพียงพอ

2.2 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเงินและบัญชี ปัญหาค่าเงินที่ผันผวนในกระบวนการส่งออก ทำให้ผู้ประกอบการเกิดการขาดทุน และมีกำไรน้อยจากการส่งออก

2.3 ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาด ผู้ประกอบการขาดความรู้และการวางแผนด้านการตลาดเชิงรุก

2.4 ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการองค์การ แต่ละกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันคือไม่มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ใช้ระบบความสัมพันธ์ที่รู้จักกัน คำนึงกันมานานมากกว่า การดำเนินงานยังไม่มีรูปแบบ โดยมากการรับผิดชอบของกลุ่มจะดำเนินการโดยประธานกลุ่ม สมาชิกมีหน้าที่คอยผลิตงานตามที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน

2.5 ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร การขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือและความเชี่ยวชาญในบางกระบวนการของการผลิต เช่น การตัดเย็บแบบคุณภาพ

2.6 ปัญหาและอุปสรรคด้านการส่งออก พบปัญหาความผันผวนของค่าเงิน อัตราการแลกเปลี่ยน ค่าขนส่ง ค่าพิธีการศุลกากรต่างๆ รวมถึงปัญหาภาษาที่ใช้กับกลุ่มลูกค้าที่ส่งออก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การของผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ข้างต้น สามารถ

นำเสนอถึงแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ ได้ดังนี้คือควรส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว โดยอาจจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจแบบเครือข่าย หรือสหกรณ์ โดยมีการแต่งตั้งให้มีผู้นำกลุ่มย่อยเป็นคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงาน และการคัดเลือกประธานกลุ่มธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ที่ประสบความสำเร็จแล้ว มาเป็นที่ปรึกษา เป็นพี่เลี้ยงโอท็อป คอยชี้แนะแนวทางในการบริหารกลุ่มและกระบวนการส่งออกจะเป็นการทำงานที่มีแบบแผนบูรณาการให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจโอท็อป และสร้างความเติบโตทางธุรกิจแบบยั่งยืนได้ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก และส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีคนกลางหรือตัวแทนทางการค้าที่มีความชำนาญในด้านกระบวนการส่งออก และรู้จักกลุ่มลูกค้าในต่างประเทศเป็นอย่างดี ให้ดำเนินการส่งออกแทน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถนำแนวทางมาวิเคราะห์เพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนา ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการเงินและบัญชี ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านบุคลากร และด้านการส่งออกซึ่งสามารถสะท้อนถึงสภาพโดยทั่วไปของผู้ประกอบการซึ่งในขณะเดียวกันสามารถเพิ่มศักยภาพโดยนำกลยุทธ์หรือกรรมวิธีต่าง ๆ ที่เป็นช่องทางการขยายโอกาสหรือการขยายช่องทางผู้บริโภคที่ดีและสามารถถ่วงดุลผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากนี้โครงสร้างองค์กรยังสามารถนำมาจัดสรรหรือจัดการตามรูปแบบกระบวนการได้มากยิ่งขึ้น

ในด้านแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ สามารถนำแนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ของวิสาหกิจโดยสร้างภาคีเครือข่ายในการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้สามารถพัฒนาแผนการจัดการรวมทั้งโครงสร้างให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันควรมีการสร้างนวัตกรรมด้านการขยายช่องทางโอกาสในการจัดจำหน่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานทางธุรกิจของผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านการผลิต ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้อง (Leeatham, Phuangsaijai, Phannarong, and Bunsena, 2016 : 1-43) พบว่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสามารถหาได้ในชุมชน อุปกรณ์เทคโนโลยีในการผลิตเหมาะสมกับการผลิต สามารถใช้งานได้ดี ใช้แรงงานในชุมชน และมีการสืบทอดภูมิปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pongthongmuang and Wangsirikul, 2020 : 105-116) พบว่า การออกแบบจากอัตลักษณ์

ของท้องถิ่นเป็นความสำคัญอันดับแรก เช่น จังหวัดนราธิวาสมีใบไม้สีทองเป็นพืชที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนราธิวาส จึงใช้เป็นลวดลายของผืนผ้าบาติกที่ได้รับความนิยมและสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด ปัญหาและอุปสรรคด้านการผลิต พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการจะหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเองซึ่งวัตถุดิบจะเป็นวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น และเป็นวัตถุดิบตามฤดูกาล ซึ่งบางครั้งก็มีข้อจำกัดในเรื่องปริมาณที่ไม่เพียงพอ และไม่ได้มีการเก็บสต็อกวัตถุดิบไว้ กำลังการผลิตมาจากคนในท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ขาดแรงงานขาดที่มีฝีมือและความชำนาญในงานบางขั้นตอน เช่น ในขั้นตอนการตัดเย็บ

ด้านการเงินและบัญชี ผลการศึกษาการวิจัยพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jearakul, 2014 : 177-191) พบว่า ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับระบบการเงินและบัญชี มีการจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องในทุกปี เพื่อให้สามารถวางแผนและควบคุมการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการนำระบบบัญชีที่ดีมาใช้ในองค์กร อีกทั้งต้องมีความรู้ในเรื่องต้นทุนและจุดคุ้มทุน เพื่อให้ง่ายต่อการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการเอง ซึ่งการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจุดคุ้มทุนจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิต ทำให้สามารถวางแผนควบคุมต้นทุน วางแผนการขาย และวางแผนกำไรได้เป็นอย่างดี เป็นการสร้างความเข้มแข็งทางการเงินของธุรกิจเองโดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งทุนจากภายนอกเพียงอย่างเดียวการทำระบบบัญชีที่ดีจะช่วยให้การเข้าสู่แหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้นเนื่องจากสถาบันการเงินต้องการดูสถานะทางการเงินและการหมุนเวียนของเงินของธุรกิจ ที่สะท้อนออกมาได้ในการเงินที่เกิดจากการวางระบบบัญชีและการเงินที่ดีมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Leeatham, Phuangsaibai, Phannarong, and Bunsena, 2016 : 1-43) พบว่าทางกลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเงิน มีการปันผล มีเงินทุนหมุนเวียนและสะสมทุนอยู่เสมอ ปัญหาและอุปสรรคด้านการเงินและบัญชีคือ กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม่อยากจะป็นหนี้ ซึ่งทางภาครัฐได้ให้การสนับสนุนในด้านการเงิน แต่กลุ่มผู้ประกอบการจะต้องทำเรื่องกู้กับทางธนาคาร จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการไม่อยากจะป็นหนี้ ส่วนของการทำบัญชีเป็นลักษณะการลงรายการแบบง่ายๆ ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Puttikarnjanakul, Phatarawat, and Limpiangkarn, 2015 : 75-85) พบว่า ผู้ประกอบการในเขตอำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่ไม่มีการวางแผนงานด้านการเงินและบัญชี แหล่งที่มาของเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานมาจากหัวหน้ากลุ่มหรือเจ้าของเป็นส่วนใหญ่

ด้านการตลาด พบว่า ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pongthongmuang and Wangsirikul, 2020 : 105-116) พบว่า กลุ่มโอท็อปประเภทเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย จังหวัดนราธิวาส มีการเปิดหน้าร้านในจุดเดียวกับที่ทำการผลิตผ้าบาติกของกลุ่ม การขายผ่านออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ การออกร้านกับภาครัฐไปยังพื้นที่ต่างๆ

ด้านการบริหารจัดการองค์การ พบว่า ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Laothong, 2015 : 126-138) พบว่าการบริหารจัดการโดยประธานกลุ่มที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มที่มีศักยภาพมีภาวะผู้นำ และมีความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Saithep and Permthai, 2017 : 1-11) พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีน้อยมาก ไม่มีการพบปะกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันต่างคนต่างทำงาน

ของตนจึงส่งผลทำให้การกำหนดมาตรฐานของการทำงานไม่ชัดเจน จึงทำให้ยากต่อการควบคุม ขาดแผนการทำงานที่ชัดเจน ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการองค์การ คือการไม่มีระบบการบริหารที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ใช้ระบบความสัมพันธ์ที่รู้จักกันและคุ้นเคยกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม การดำเนินงานยังไม่มีรูปแบบซึ่งส่วนใหญ่ประธานกลุ่มจะรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ทุกอย่าง สมาชิกมีหน้าที่คอยผลิตสินค้าเท่านั้นไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ไม่มีการกำหนดแผนการดำเนินงานในระยะยาวมากกว่า 1 ปี แต่มีแผนการทำงานระยะสั้นโดยใช้ข้อมูลคำสั่งซื้อจากลูกค้ามากำหนดกำลังการผลิต

ด้านบุคลากร พบว่า ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Puttikarnjanakul, Phatarawat, and Limpiangkanan, 2015 : 75-85) พบว่า แรงจูงใจในการทำงานคือการจ่ายค่าตอบแทนแก่สมาชิกหรือพนักงาน เป็นรายวัน และมีการเพิ่มค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Laothong, 2015 : 126-138) พบว่า บุคลากรต้องใช้ทักษะแรงงาน ประสิทธิภาพของสมาชิกผลิตเป็นหลัก ทำให้ต้องใช้เวลาการผลิตมาก คุณภาพของการผลิตผ้าไหม จึงแตกต่างกันตามทักษะแรงงาน ประสิทธิภาพของสมาชิกแต่ละคน ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร คือแรงงานส่วนใหญ่ที่มีงานประจำคือการทำอาชีพเกษตรกรรม จึงต้องมีค่าแรงมาเป็นแรงกระตุ้น และกลุ่มแรงงานบางกลุ่มไม่มีความถนัดและไม่มีความเชี่ยวชาญด้านงานฝีมือ โดยเฉพาะการตัดเย็บแบบคุณภาพ ทำให้ขาดแรงงานที่มีฝีมือและความเชี่ยวชาญในบางกระบวนการของการผลิต

ด้านการส่งออก พบว่า ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้องกับ (Jearakul, 2014 : 177-191) พบว่า แนวทางการปรับตัวของ OTOP ในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ สิ่งสำคัญคือการสร้างเครือข่ายธุรกิจ การที่ผู้ประกอบการต้องมีพันธมิตรทางธุรกิจหรือเครือข่ายธุรกิจเพื่อหาคนมาช่วยเติมเต็มให้ธุรกิจเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้มากขึ้น ปัญหาและอุปสรรคด้านการส่งออก กลุ่มจะพบกับความผันผวนของค่าเงิน อัตราการแลกเปลี่ยน ค่าขนส่ง ภาษาที่ใช้กับกลุ่มลูกค้าที่ส่งออก ความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหายระหว่างการขนส่งไปยังต่างประเทศ และขาดความรู้ด้านการส่งออก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางเพิ่มศักยภาพในการส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดนใต้ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรของผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของธุรกิจโอท็อป 5 ดาว จังหวัดชายแดน ผลการศึกษาการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kharemdabe, Phaichannan, Maseng, and Chaparang, 2018 : 185) พบว่า แนวทางพัฒนาตลาดเสื้อใต้ปมรักสยะลา สามารถดำเนินการได้ใน 3 ด้านสำคัญ คือ (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเสื้อใต้ปม โดยอาจจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับผลิตภัณฑ์เสื้อใต้ปมสู่การได้รับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบและลวดลายให้มีความเหมาะสมกับตลาดแต่ละแห่ง (3) ส่งเสริมและสนับสนุนช่องทางการซื้อขายผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ E-Commerce เพื่อให้มีประสิทธิภาพด้านต้นทุนที่เหมาะสม แนวทางการดำเนินการดังกล่าวนี้ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐทั้งในพื้นที่ และในระดับประเทศ เพื่อสร้าง

ความสามารถในการแข่งขันของ ผู้ประกอบการกลุ่มดังกล่าวต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jearakul, 2014 : 177-191) พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ OTOP สู่การรวมตัวของ AEC ตามกรอบ ASEAN SMEs นั้นต้องเกิดจากความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีความจริงจังในการร่วมมือกันอย่างบูรณาการ เพื่อช่วยพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยควรเริ่มพัฒนาจากการสร้างแรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้ประกอบการเอง รวมทั้งเน้นด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปัน ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ในด้านการบริหารจัดการ ต้องมีการพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมถึงทักษะ ด้านภาษา รวมทั้งให้ความรู้ด้านต่างๆ ของอาเซียน ส่วนด้านการตลาด ควรสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค พัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งหากกลุ่มตลาดเป้าหมายและช่องทางการตลาดในการกระจายสินค้าให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในต้นทุนที่ต่ำที่สุด สำหรับด้านการผลิตควรมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต หาแหล่งวัตถุดิบที่มีต้นทุนต่ำ ด้านการเงิน และแหล่งเงินทุน ควรมีการใช้ระบบการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง มีความรู้เรื่องต้นทุนและจุดคุ้มทุน สนับสนุนเรื่องแหล่งทุนต้นทุนต่ำ ด้านเทคโนโลยีควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการทำงาน รวมถึงระบบสารสนเทศ และด้านการสร้างเครือข่ายธุรกิจ ผู้ประกอบการควรหาพันธมิตรธุรกิจทั้งในด้านการผลิตและการจัดจำหน่าย และสำหรับภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนในเรื่องข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับ AEC อบรมให้ความรู้และประสานแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการแข่งขันในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการโอท็อป 5 ดาว ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย เพื่อการส่งออก ดังนี้

1.1 ควรมีการจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจโอท็อปเพื่อการส่งออก โดยการคัดเลือกประธานกลุ่มธุรกิจโอท็อป 5 ดาว ที่ประสบความสำเร็จมาเป็นที่ปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง คอยชี้แนะแนวทางในการบริหารกลุ่มและกระบวนการส่งออก เพื่อช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการขับเคลื่อนให้เครือข่ายมีการรวมตัวกัน พร้อมจะผลักดันให้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสร้างความเติบโตทางธุรกิจแบบยั่งยืนได้

1.2 ควรให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกในระดับพื้นที่ อาทิเช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายในการประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริมและประคับประคองเครือข่ายที่รวมกันเพื่อผลักดันการส่งออก

1.3. การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มธุรกิจโอท็อปที่มีข้อจำกัดด้านบุคลากรของกลุ่มที่จะพัฒนาตนเอง ให้องค์กรที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการพัฒนาสมาชิกกลุ่มที่อยู่ในเครือข่าย และจัดพบปะกันเป็นระยะ อาทิ เป็นรายเดือนหรือไตรมาสและควรจะมีการเชิญหน่วยงานหรือวิทยากรมาช่วยพัฒนาและเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานต่อ ยอดยกระดับผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 กลุ่มผลิตภัณฑ์โอท็อป 5 ดาวที่ศึกษาครั้งนี้ ศึกษาจำกัดเฉพาะผู้ประกอบการกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ในการศึกษาต่อไปในอนาคตควรมีการศึกษาผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของพื้นที่อื่นๆ ด้วย เพื่อให้ได้เป็นแนวทางว่าผลิตภัณฑ์โอท็อป 5 ดาว ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายของพื้นที่อื่นๆ สามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตและการส่งออกได้มากน้อยเพียงใดอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นองค์ความรู้หรือ Best Practice ของโอท็อป 5 ดาวประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายเพื่อการส่งออก

2.2 กลุ่มผลิตภัณฑ์โอท็อป 5 ดาวที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ดังนั้นเพื่อให้ได้แนวทางเพื่อการส่งออกที่สามารถนำมาปรับใช้กับบริบทต่างๆ ได้กว้างขึ้น ควรมีการศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์โอท็อป 5 ดาวประเภทอื่นๆ เปรียบเทียบร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- Bangkok Business. (2020). The state pushes OTOP products through Three hundred billion baht, 2020. *Online*. Retrieved October 10, 2020, from: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/857655>.
- Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion. (2020). General information of the One Tambon One Product Project. *Online*. Retrieved October 10, 2020, from : <https://cep.cdd.go.th/otop/generalinformationotop>.
- Department of International Trade Promotion. (2016). Knowledge of the economy following the world market. *Online*. Retrieved 11 October 2020, from: https://www.ditp.go.th/contents_attach/146204/146204.pdf.
- Government Savings Bank Research Center. (2019). Textile and apparel manufacturing industry. *Online*. Retrieved October 11, 2020, from : https://www.gsbresearch.or.th/wp-content/uploads/2020/01/IN_textile_12_62_detail.pdf.
- Jearakul, T. (2014). Problems and guidelines for adjusting OTOP in preparation for AEC opening. *Journal of Executives*. 34 (1), 177-191.
- Kharemdabe, S., Phaichannan, A., Maseng, Y., & Chaparang, T. (2018). *A Study of Approaches. Developing the tee shirt market for export to Malaysia, a case study of Marakas Yala Market (Research report)*. Bangkok: Office of the National Research Council of Thailand (NRCT) and the Office of Research Fund (TRF).
- Leeatham, P., Phuangsaibai, S., Phannarong, S., & Bunsena. P. (2016). Sustainability Assessment of Community Product Manufacturers. *Economics journal Chiang Mai University*. 20 (1),1-43.

- Laothong, P. (2015). Development of guidelines for building a network of community enterprises. Fabric and apparel products group. *Journal of Quality of Life and Law*. 11 (2), 126-138.
- Pongthongmuang, P., & Wangsirikul, W. (2020). Marketing mix of OTOP products, clothing and apparel. Narathiwat Province A case study of the batik group Narathiwat Province. *Journal of Management and Development Ubon Ratchathani Rajabhat University*. 7 (1), 105-116.
- Puttikanjanakul, A., Phatarowat, W., & Limpiangkanaan, P. (2015). Guidelines for the development of the operations of One Tambon One Product (OTOP) to support the ASEAN Community (AEC) of entrepreneurs in Hang Dong District. Chiang Mai Province. *Journal of Marketing and Management Rajamangala University of Technology Thanyaburi*. 2 (1), 75-85.
- Saithep, K., & Permthai, P. (2017). Guidelines for the development of local products for export of the Artificial Flower Community Enterprise Group, Mae Tha Subdistrict, Lampang Province. *Journal of Modern Management Science*. 10 (2), 1-11.